

ГУМОР І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НІМЕЦЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ ШЛЮБНИХ ОГолошень

Дзигал І. О., студ. гр. ПР-83,
Дегтярьова Л. І., ст. викладач СумДУ

Сучасна лінгвістика передбачає вивчення різних сфер спілкування, фактично це одне з головних її завдань. Дослідження шлюбних оголошень дозволяє вивчити певні особливості такої сфери спілкування, як спілкування між чоловіком і жінкою; лінгвістичні креативні здібності людини; крім того, дослідження даних типів тексту дає можливість простежити взаємовідносини між жанрами, стилями, типами текстів на газетній шпальті.

Жанр шлюбних оголошень розташовується на перетині інституційного та особистісно-орієнтованого дискурсу. Функціонує у сфері масової комунікації, виявляючи властиві їй характеристики: опосередкований характер зв'язку між адресантом і адресатом; відсутність безпосереднього зворотного зв'язку; вплив на адресата як головна мета комунікації.

Когнітивний рівень шлюбних оголошень представлений у вигляді трикомпонентної фреймової моделі, що включає три види фрейму: "само презентація", "портретування", "бажані відносини". Гендерні відмінності на рівні мовного втілення проявляються в шлюбних оголошеннях жінок і чоловіків специфічними номінаціями, що вживаються для характеристики тільки чоловіків або жінок, а також у більшій суб'єктивності жіночих текстів.

Відмінності, які лежать в основі українських і німецьких шлюбних оголошень соціокультурних норм проявляються в ступені номінативної щільності окремих структурних компонентів фреймів у складі шлюбних оголошень; в актуальності тієї чи іншої ознаки для адресантів шлюбних оголошень. Роль жінки та чоловіка більш протиставлені в українських шлюбних оголошеннях, де жінка соціально малодійова та ідентифікується по відношенню до чоловіка. В українських шлюбних оголошеннях створювані образи жінки і чоловіка більшою мірою, ніж у німецьких, орієнтуються на існуючі стереотипні уявлення про жінку та чоловіка. Для німецьких жінок і чоловіків однаково важливими є товарицькість, чуттєвість, емоційність. Культурно-специфічною є і сама модель відносин між чоловіком і жінкою: у німецьких шлюбних оголошеннях - переважно партнерство, в українців - нерівноправні відносини.

Засоби комічного використовуються авторами в різних варіаціях. Відповідна реакція на оголошення, досягається численними мовними засобами: для вираження гумору в текстах шлюбних оголошень використовуються як спеціалізовані, так і неспеціалізовані засоби, які приймають гумористичне забарвлення у відповідному контексті. Поєднуючись один з одним вони також створюють комічний ефект.

В шлюбних оголошеннях специфіка ситуації спілкування знаходить відображення на рівні мовного втілення даного жанру в поєднанні полярних тенденцій до моно логічності і діалогічності, жорстокої та вільної форми, стандарту і креативності.